

تأثیر نوع محیط کشت و غلظت های مختلف تنظیم کننده های رشد گیاهی NAA و BAP بر ریزافزایی گیاه ارکیده

مهدی محب‌الدینی، احمد معینی، ناصر صباغ نیا

دانشجویان و دانشیار گروه اصلاح نباتات دانشگاه تربیت مدرس

تکنیک‌های کشت بافت برای ازدیاد در شرایط درون شیشه‌ای (*in vitro*) چندین گونه از ارکیده‌های تجاری مهم در دهه‌های اخیر مورد استفاده قرار گرفته است. در این مطالعه اثر دو تنظیم کننده رشد NAA و BAP و نوع محیط کشت (MS کامل و 1/2MS) به صورت ۱۵ ترکیب تیماری مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به میزان آلودگی بعد از کشت، آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی نامتعادل با تعداد تکرار ۳ تا ۶ انجام شد. پس از ۳ هفته، تعداد گیاهچه‌های تولید شده از هر ریزنمونه شمارش شد و سپس با استفاده از داده‌های حاصل تجزیه واریانس انجام شد. نتایج جدول تجزیه واریانس نشان داد که بین ترکیبات مختلف تیماری اعمال شده بر روی نمونه‌های گیاهی ارکیده در سطح احتمال ۵ درصد اختلاف معنی‌دار آماری وجود داشت. هم چنین نتایج مقایسه میانگین نشان داد که تیمار شماره ۱۳ (محیط کشت کامل حاوی ۲ میلی گرم در لیتر BAP و بدون NAA) از سایر ترکیبات تیماری مناسب تر بود. در این تیمار به طور میانگین ۷/۷۵ گیاهچه تولید شد.